КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ

Академічний курс

У 3 томах

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV

CRIMINAL PROCEDURE OF UKRAINE

Academic course
In 3 volumes
Vol. 2. Special part

Edited by Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine,
Doctor of Law, Professor V. Nor
&
Doctor of Law, Professor N. Bobechko

Lviv 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ

Академічний курс

У 3 томах

Т. 2. Особлива частина

За редакцією академіка НАПрН України,
доктора юридичних наук, професора В. Т. Нора,
доктора юридичних наук, професора Н. Р. Бобечка

Львів 2026

УДК 343.1(477)(075.8)

К 84

Рецензенти:

Капліна О. В. – д-р юрид. наук, проф., член-кореспондент НАПрН України, завідувач кафедри кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Торбас О. О. – д-р юрид. наук, проф., завідувач кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Шумило М. Є. – д-р юрид. наук, проф, член-кореспондент НАПрН України, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Рекомендовано до друку

Вченою радою Львівського національного університету імені Івана Франка

(Протокол № 6/4 від 29 квітня 2026 року)

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ:

Багрій Микола Васильович, кандидат юридичних наук, доцент – розділ 3, підрозділ 7.2 розділу 7;

Бобечко Назар Ростиславович, доктор юридичних наук, професор – передмова, розділ 5, підрозділ 6.1 (у співавторстві з доц. В. П. Бойком), підрозділи 9.5., 9.6., 9.7 (у співавторстві з доц. В. П. Бойком) розділу 9, розділ 11 (у співавторстві з доц. М. І. Шевчук), розділи 14, 15, 16 (у співавторстві з проф. В. Т. Нором);

Бойко Володимир Петрович, кандидат юридичних наук, доцент – підрозділ 6.1 (у співавторстві з проф. Н. Р. Бобечком), підрозділи 6.2., 6.5 розділу 6, підрозділ 7.1 розділу 7, підрозділ 9.7 (у співавторстві з проф. Н. Р. Бобечком), розділ 17 (у співавторстві з проф. В. Т. Нором);

Войнарович Альона Богданівна, кандидат юридичних наук, доцент – розділ 1, підрозділ 13.3. розділу 13;

Калужна Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент – підрозділи 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 розділу 2;

Крикливець Дмитро Євгенович, кандидат юридичних наук, доцент – розділ 8;

Мазур Марта Романівна, кандидат юридичних наук, доцент – підрозділ 6.6 розділу 6 підрозділи 9.1, 9.2, 9.3, 9.4 розділу 9;

Нор Василь Тимофійович, доктор юридичних наук, професор – підрозділ 6.3 розділу 6, розділ 10 (у співавторстві з проф. Н. Р. Бобечком, асист. С. Р. Рафальонт, асист. Т. Б. Сеником), підрозділи 13.1, 13.2, 13.4 розділу 13, розділ 16 (у співавторстві з проф. Н. Р. Бобечком), розділ 17 (у співавторстві з доц. Бойком В. П.);

Павлишин Андрій Андрійович, кандидат юридичних наук, доцент – підрозділ 2.2 розділу 2;

Піх Юрій Тарасович, доктор філософії в галузі права, асист. – розділ 12;

Рафальонт Світлана Романівна, доктор філософії в галузі права, асист. – розділ 10 (у співавторстві з проф. В. Т. Нором, проф. Н. Р. Бобечком, асист. Т. Б. Сеником);

Сеник Тарас Богданович, доктор філософії в галузі права, асистент – підрозділ 9.8 розділу 9, розділ 10 (у співавторстві з проф. В. Т. Нором, проф. Н. Р. Бобечком, асист. С. Р. Рафальонт);

Шевчук Марта Іванівна, кандидат юридичних наук, доцент – підрозділ 6.4 розділу 6, розділ 11 (у співавторстві з проф. Н. Р. Бобечком);

Шуневич Катерина Андріївна, доктор філософії в галузі права, асистент – розділ 4.

The academic course has been prepared by the staff of the Department of Criminal Procedure and Criminalistics of Ivan Franko National University of Lviv in accordance with the syllabus of the course ''Criminal Procedure of Ukraine'. Drawing on contemporary doctrinal approaches and current law-enforcement practice, the publication comprehensively presents the provisions governing the general conditions of pre-trial investigation; overt and covert investigative (search) actions; notification of suspicion; suspension and completion of pre-trial investigation and its special procedures; appeals against decisions, actions and omissions of investigators and prosecutors; preparatory proceedings; the general conditions and procedure of trial; decisions of the investigative judge and court of first instance; special procedures in proceedings before the court of first instance; appellate and cassation proceedings, proceedings based on newly discovered or exceptional circumstances; as well as the enforcement of court decisions.

This course has been prepared with due regard to legislation and law-enforcement practice as of February 1, 2026.

It is intended for students, trainees, cadets, postgraduate students, adjuncts, and instructors of legal educational institutions. It may also be of interest for defense attorneys, inquirers, investigators, prosecutors, judges and for all those interested in the issues of criminal procedural law of Ukraine and the science of criminal procedure.

Кримінальний процес України = Criminal Procedure of Ukraine: Академічний курс: у 3 т. К 84 Т. 2: Особлива частина / [М. В. Багрій, Н. Р. Бобечко, В. П. Бойко та ін.] ; за ред. акад. НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. В. Т. Нора, д-ра юрид. наук, проф. Н. Р. Бобечка. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2026. – 1412 с.

ISBN 978-617-10-0663-8 (Загальний)

ISBN 978-617-10-0995-0

Академічний курс підготовлений колективом кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка відповідно до програми курсу «Кримінальний процес України». У ньому з огляду на новітні доктринальні підходи та правозастосовну практику викладені положення щодо загальних положень досудового розслідування, гласних і негласних слідчих (розшукових) дій, повідомлення про підозру, зупинення і закінчення досудового розслідування, його особливих порядків, оскарження рішень, дій та бездіяльності слідчого і прокурора, підготовчого провадження, загальних положень і порядку судового розгляду, рішень слідчого судді та суду першої інстанції, особливих порядків провадження в суді першої інстанції, апеляційного, касаційного проваджень, провадження за нововиявленими або виключними обставинами, а також виконання судових рішень.

З урахуванням законодавства, кримінальної процесуальної доктрини і правозастосовної практики станом на 1 лютого 2026 року.

Для студентів, слухачів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів та викладачів юридичних закладів освіти, може бути корисним для адвокатів, дізнавачів, слідчих, прокурорів, суддів, а також усіх, хто цікавиться проблематикою кримінального процесуального права України та науки про нього.

ISBN 978-617-10-0663-8 (Загальний)

ISBN 978-617-10-0995-0

УДК 343.1(477)(075.8)

© Багрій М. В., Бобечко Н. Р., Бойко В. П. та ін., 2026

© Львівський національний університет імені Івана Франка, 2026

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ 21
ПЕРЕДМОВА 23

Розділ 1. СУТЬ, ЗАВДАННЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ 27
1.1. Суть, завдання і значення досудового розслідування 27
1.2. Суть, значення та система загальних положень досудового розслідування 39
1.3. Форми досудового розслідування 44
1.4. Початок досудового розслідування 54
1.5. Місце проведення досудового розслідування 72
1.6. Поняття, значення та види підслідності 77
1.7. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування 94
1.8. Строки досудового розслідування 97
1.9. Розгляд клопотань під час досудового розслідування 111
1.10. Ознайомлення із матеріалами досудового розслідування до його завершення 114
1.11. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування 117
1.12. Здійснення досудового розслідування слідчою групою 122
1.13. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами 124

Розділ 2. СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ ДІЇ) 135
2.1. Поняття, види, система та значення слідчих (розшукових) дій 137
2.1.1. Поняття та значення слідчих (розшукових) дій 137
2.1.2. Система (класифікація) слідчих (розшукових) дій 147
2.1.3. Загальні процесуальні вимоги проведення слідчих (розшукових) дій 153
2.1.4. Фіксування слідчих (розшукових) дій 170
2.2. Допит 174
2.2.1. Поняття і класифікація допиту 174
2.2.2. Загальні умови проведення допиту 177
2.2.3. Характеристика окремих видів допиту 179
2.3. Пред'явлення для впізнання 196
2.3.1. Поняття, пізнавальна суть, наукові основи пред'явлення для впізнання 196
2.3.2. Місце пред'явлення для впізнання у системі СРД, оперативно-розшукових заходів, в основі яких лежить узнавання 208
2.3.3. Об'єкти, суб'єкти та види пред'явлення для впізнання 210
2.3.4. Підстави, учасники та порядок проведення пред'явлення для впізнання 213
2.3.5. Фіксація ходу і результатів пред'явлення для впізнання 228
2.4. Обшук 230
2.4.1. Конституційні та конвенційні гарантії недоторканності житла особи та приватного життя під час обшуку та огляду 230

2.4.2. Поняття, пізнавальна (доказова) суть, завдання і принципи обшуку ... 240
2.4.3. Види обшуку ... 261
2.4.4. Клопотання про обшук, порядок його розгляду та ухвала слідчого судді про дозвіл на обшук ... 269
2.4.5. Порядок проведення обшуку ... 284
2.4.6. Фіксація обшуку ... 294
2.4.7. Підстави проведення та порядок легалізації невідкладного обшуку ... 300
2.5. Огляд ... 313
2.5.1. Поняття, пізнавальна (доказова) суть, учасники та принципи огляду. Відмінність огляду від обшуку ... 313
2.5.2. Підстави та процесуальний порядок проведення огляду ... 320
2.5.3. Види огляду ... 326
2.5.4. Фіксація ходу і результатів огляду місця події ... 343
2.6. Освідування ... 346
2.6.1. Поняття, пізнавальна суть, обсяг засади та види освідування ... 346
2.6.2. Підстави та порядок проведення освідування ... 359
2.6.3. Фіксація ходу і результатів освідування ... 362
2.7. Слідчий експеримент ... 364
2.7.1. Поняття, пізнавальна суть, процесуальні форми та види слідчого експерименту ... 364
2.7.2. Види слідчого експерименту ... 372
2.7.3. Підстави, учасники, умови та порядок проведення слідчого експерименту ... 376
2.7.4. Фіксація ходу і результатів слідчого експерименту ... 388
2.8. Проведення судової експертизи ... 390
2.8.1. Поняття та види судових експертиз у кримінальному провадженні ... 390
2.8.2. Підстави для проведення експертизи ... 400
2.8.3. Порядок залучення судового експерта ... 409
2.8.4. Виконання судово-експертного дослідження ... 428
2.9. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису ... 431
2.9.1. Поняття та пізнавальна суть зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису. ... 431
2.9.2. Підстави, порядок, види зняття показань технічних приладів та технічних засобів ... 435

Розділ 3. НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ 438
3.1. Поняття, ознаки негласних слідчих (розшукових) дій (НСРД) 438
3.2. Система негласних слідчих (розшукових) дій та їх класифікація. 443
3.3. Процесуальні умови провадження негласних слідчих (розшукових) дій. 446
3.4. Порядок провадження НСРД. 457
3.5. Загальна характеристика окремих видів негласних слідчих (розшукових) дій. 461
3.5.1. Негласні слідчі (розшукові) дії, пов'язані із втручанням у приватне спілкування. 461
3.5.2. Інші види негласних слідчих (розшукових) дій 475

Розділ 4. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ 497
4.1. Поняття і значення повідомлення про підозру 497
4.2. Підстави повідомлення про підозру 500
4.3. Процесуальна форма здійснення повідомлення про підозру 502
4.4. Оскарження повідомлення про підозру 510
4.5. Зміна повідомлення про підозру 512
4.6. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб 514

Розділ 5. ЗУПИНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ 520
5.1. Суть, завдання та значення зупинення досудового розслідування 520
5.2. Підстави для зупинення досудового розслідування 527
5.3. Умови та порядок зупинення досудового розслідування 548
5.4. Діяльність слідчого (дізнавача, детектива НАБУ, БЕБ) у зупиненому досудовому розслідуванні 556
5.5. Відновлення досудового розслідування 560

Розділ 6. ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ 564
6.1. Поняття, суть і форми закінчення досудового розслідування 565
6.2. Закінчення досудового розслідування шляхом винесення постанови про закриття кримінального провадження 579
6.3. Звернення до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності та з клопотанням про закриття кримінального провадження, якщо не встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, у разі закінчення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності 597
6.3.1. Звернення до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності 597
6.3.2. Звернення прокурора до суду з клопотанням про закриття кримінального провадження, якщо не встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, у разі закінчення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності. 614
6.4. Відкриття матеріалів іншій стороні 618
6.4.1. Умови, за яких досудове розслідування можна вважати закінченим складанням обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру 618

6.4.2. Процесуальне значення надання доступу до матеріалів досудового розслідування ... 622
6.4.3. Ознайомлення підозрюваного та його захисника з матеріалами кримінального провадження ... 623
6.4.4. Ознайомлення прокурора з матеріалами сторони захисту ... 646
6.4.5. Ознайомлення потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача та їх представників із матеріалами кримінального провадження ... 650
6.4.6. Процесуальні права учасників процесу під час ознайомлення з матеріалами кримінального провадження ... 652
6.4.7. Процесуальне оформлення надання учасникам процесу доступу до матеріалів кримінального провадження ... 656
6.5. Закінчення досудового розслідування шляхом звернення до суду з обвинувальним актом ... 659
6.6. Закінчення досудового розслідування шляхом звернення до суду з клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру ... 667

Розділ 7. ОСОБЛИВІ ПОРЯДКИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ... 675
7.1. Досудове розслідування кримінальних проступків ... 675
7.1.1. Особливості початку досудового розслідування кримінальних проступків та строки проведення дізнання ... 675
7.1.2. Особливості затримання та повідомлення про підозру в кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків ... 678
7.1.3. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків ... 685
7.1.4. Особливості закінчення дізнання ... 692
7.2. Спеціальне досудове розслідування кримінальних правопорушень ... 699
7.2.1. Загальні положення спеціального досудового розслідування ... 699
7.2.2. Процесуальний порядок здійснення спеціального досудового розслідування ... 712

Розділ 8. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ... 718
8.1. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, дізнавача або прокурора ... 718
8.1.1. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування, та право на оскарження ... 718
8.1.2. Процесуальний порядок подання скарги ... 727
8.1.3. Процесуальний порядок розгляду скарги ... 730
8.2. Оскарження недотримання розумних строків ... 734
8.3. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування ... 736
8.4. Оскарження слідчим, дізнавачем рішень, дій чи бездіяльності прокурора ... 741

Розділ 9. ПІДСУДНІСТЬ ТА ПІДГОТОВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ ... 745
9.1. Поняття та значення підсудності кримінальних проваджень ... 745
9.2. Види підсудності ... 749
9.3. Направлення кримінального провадження з одного суду до іншого ... 763
9.4. Суть, завдання і значення стадії підготовчого провадження ... 774
9.5. Строки та порядок проведення підготовчого судового засідання ... 781
9.6. Питання, які з'ясовують у підготовчому судовому засіданні ... 789
9.7. Рішення за результатами проведення підготовчого судового засідання ... 794
9.8. Матеріали кримінального провадження та порядок ознайомлення з ними ... 810

Розділ 10. СУДОВИЙ РОЗГЛЯД КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ТА ЙОГО ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ... 812
10.1. Суть, завдання і значення судового розгляду кримінального провадження ... 812
10.2. Поняття та значення загальних положень судового розгляду кримінального провадження ... 819
10.3. Система та класифікація загальних положень судового розгляду кримінального провадження ... 825
10.3.1. Строк, форма та місце проведення судового розгляду ... 832
10.3.2. Головуючий у судовому засіданні ... 837
10.3.3. Межі судового розгляду ... 848
10.3.4. Незмінність складу суду ... 862
10.3.5. Безперервність судового розгляду ... 868
10.3.6. Наслідки неприбуття учасників судового провадження у судове засідання ... 876
10.3.7. Право перебувати у залі судового засідання. Процесуальна форма судового засідання ... 883
10.3.8. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження та проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду ... 884
10.3.9. Проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження ... 892
10.3.10. Об'єднання і виділення матеріалів кримінального провадження ... 903
10.3.11. Зупинення судового провадження ... 912

Розділ 11. ПОРЯДОК СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ... 923
11.1. Структура судового розгляду кримінального провадження ... 923
11.2. Підготовчий етап судового розгляду та його завдання ... 925
11.3. Поняття, значення та структура з'ясування обставин кримінального провадження та перевірки їх доказами ... 931
11.3.1. Дії, пов'язані з початком з'ясування обставин кримінального провадження та перевірки їх доказами ... 936
11.3.2. Дослідження доказів під час судового розгляду ... 948
11.3.3. Закінчення з'ясування обставин кримінального провадження та перевірки їх доказами ... 998

11.4. Судові дебати 1002
11.5. Останнє слово обвинуваченого 1009

Розділ 12. РІШЕННЯ СУДУ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ ТА СЛІДЧОГО СУДДІ 1014
12.1. Поняття, значення та види рішень суду першої інстанції 1014
12.2. Юридичні властивості судових рішень 1019
12.3. Види вироків та підстави для їх ухвалення 1028
12.4. Особливості структурної побудови ухвал суду. Зміст ухвали. 1032
12.5. Порядок ухвалення судових рішень. Таємниця наради суддів 1035
12.6. Питання, що вирішує суд під час ухвалення вироку. Порядок їх вирішення 1040
12.7. Проголошення судового рішення 1042
12.8. Виправлення описок і очевидних арифметичних помилок у судовому рішенні. Роз'яснення судового рішення 1045
12.9. Особливості ухвали слідчого судді як виду судового рішення 1050

Розділ 13. ОСОБЛИВІ ПОРЯДКИ ПРОВАДЖЕННЯ В СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ 1055
13.1. Судове провадження щодо кримінальних проступків 1055
13.2. Судове провадження на підставі угод 1063
13.2.1. Види угод у кримінальному провадженні 1064
13.2.2. Угода про примирення 1065
13.2.3. Угода про визнання винуватості 1072
13.2.4. Угода про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру у спеціальному порядку 1087
13.3. Провадження в суді присяжних 1089
13.3.1. Формування суду присяжних. Усунення та заміна присяжних 1089
13.3.2. Процесуальний статус присяжного. Особливості порядку судового розгляду кримінального провадження у суді присяжних 1102
13.4. Спеціальне судове провадження (in absentia) 1110

Розділ 14. АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ 1124
14.1. Теоретичні основи оскарження й перевірки судових рішень у кримінальному провадженні 1124
14.2. Право на оскарження судових рішень у міжнародних актах у сфері захисту прав і свобод особи та правових позиціях міжнародних судових установ, юрисдикція яких визнана Україною 1128
14.3. Поняття, завдання, значення і процесуальні особливості апеляційного провадження. Його моделі, види та структура 1133
14.4. Судові рішення, що можуть бути оскаржені в апеляційному порядку 1138
14.5. Суб'єкти права на апеляційне оскарження 1161
14.6. Строки на апеляційне оскарження та суди, що уповноважені перевіряти судові рішення в апеляційному порядку 1185
14.7. Подання апеляційної скарги та її перевірка суддею-доповідачем 1189
14.8. Доповнення, зміна та відмова від апеляційної скарги 1198
14.9. Підготовка до апеляційного розгляду 1204

14.10. Порядок апеляційного розгляду 1207
14.11. Повноваження суду апеляційної інстанції 1219
14.11.1. Межі та обсяг апеляційного розгляду 1220
14.11.2. Недопустимість погіршення становища обвинуваченого судом апеляційної інстанції 1229
14.11.3. Наслідки апеляційного розгляду 1236
14.11.4. Вказівки суду апеляційної інстанції 1251
14.12. Підстави для зміни або скасування судових рішень в апеляційному порядку 1255
14.12.1. Поняття, ознаки та значення підстав для зміни або скасування судових рішень в апеляційному порядку 1255
14.12.2. Моделі регламентації, система та класифікація підстав для зміни або скасування судових рішень в апеляційному порядку 1257
14.12.3. Неповнота судового розгляду 1260
14.12.4. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження 1266
14.12.5. Істотне порушення вимог кримінального процесуального закону 1271
14.12.6. Неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність 1276
14.12.7. Невідповідність призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого 1279
14.13. Рішення суду апеляційної інстанції 1283

Розділ 15. КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ 1289
15.1. Поняття, завдання, значення і процесуальні особливості касаційного провадження. Його моделі, види та структура 1289
15.2. Судові рішення, що можуть бути оскаржені в касаційному порядку 1293
15.3. Суб'єкти права на касаційне оскарження 1297
15.4. Строк на касаційне оскарження та суд, що уповноважений перевіряти судові рішення в касаційному порядку. Подання касаційної скарги та її перевірка колегією суддів касаційної інстанції 1299
15.5. Підготовка до касаційного розгляду 1300
15.6. Порядок касаційного розгляду. Передання кримінального провадження на розгляд вищого судового підрозділу Верховного Суду 1304
15.7. Повноваження суду касаційної інстанції 1310
15.7.1. Межі та обсяг касаційного розгляду 1310
15.7.2. Недопустимість погіршення становища засудженого і виправданого судом касаційної інстанції 1315
15.7.3. Наслідки касаційного розгляду 1318
15.7.4. Вказівки суду касаційної інстанції 1319
15.8. Рішення суду касаційної інстанції 1321

Розділ 16. ПРОВАДЖЕННЯ ЗА НОВОВИЯВЛЕНИМИ АБО ВИКЛЮЧНИМИ ОБСТАВИНАМИ.....1323
16.1. Європейські стандарти правового регулювання та моделі провадження за нововиявленими або виключними обставинами у кримінальному судочинстві.....1323
16.2. Поняття, завдання, значення та структура провадження за нововиявленими або виключними обставинами.....1327
16.3. Процесуальні особливості провадження за нововиявленими або виключними обставинами.....1330
16.4. Поняття та ознаки нововиявлених і виключних обставин у кримінальному провадженні.....1337
16.5. Система нововиявлених та виключних обставин у кримінальному провадженні.....1340
16.6. Порядок провадження за нововиявленими або виключними обставинами у кримінальному судочинстві.....1354

Розділ 17. ПРОВАДЖЕННЯ З ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....1371
17.1. Сутність, завдання та значення стадії виконання судових рішень у кримінальному провадженні.....1371
17.2. Набрання судовим рішенням законної сили і порядок звернення його до виконання.....1377
17.3. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироку.....1391
17.4. Питання, які вирішуються судом після виконання вироку.....1399
17.5. Приводи та підсудність вирішення питань, пов'язаних з виконанням рішень суду.....1402
17.6. Порядок розгляду та вирішення судом питань, пов'язаних із виконанням судових рішень.....1405

CONTENTS

LIST OF MAIN ABBREVIATIONS 21

FOREWORD 25

Chapter 1. THE ESSENCE, TASKS, AND SIGNIFICANCE OF PRE-TRIAL INVESTIGATION. GENERAL PROVISIONS OF PRE-TRIAL INVESTIGATION 27

1.1. The essence, tasks, and significance of pre-trial investigation 27
1.2. The essence, significance, and system of general provisions of pre-trial investigation 39
1.3. Forms of pre-trial investigation 44
1.4. Beginning of pre-trial investigation 54
1.5. Place of conducting pre-trial investigation 72
1.6. The concept, significance, and types of jurisdiction 77
1.7. Joinder and severance of pre-trial investigation materials 94
1.8. Time limits of pre-trial investigation 97
1.9. Consideration of motions during pre-trial investigation 111
1.10. Familiarization with pre-trial investigation materials prior to its completion 114
1.11. Inadmissibility of disclosure of pre-trial investigation information 117
1.12. Conducting pre-trial investigation by an investigative group 122
1.13. Interaction of the investigator with operational units 124

Chapter 2. INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTIONS 135

2.1. Concept, types, system, and significance of investigative (search) actions 137
2.1.1. Concept and significance of investigative (search) actions 137
2.1.2. System (classification) of investigative (search) actions 147
2.1.3. General procedural requirements for conducting investigative (search) actions 153
2.1.4. Recording of investigative (search) actions 170
2.2. Interrogation 174
2.2.1. Concept and classification of interrogation 174
2.2.2. General conditions for conducting interrogation 177
2.2.3. Characteristics of certain types of interrogation 179
2.3. Presentation for Identification 196
2.3.1. Concept, cognitive essence, and scientific foundations of presentation for identification 196
2.3.2. The place of presentation for identification in the system of investigative (search) actions and operative-search measures based on recognition 208
2.3.3. Objects, subjects, and types of presentation for identification 210

2.3.4. Grounds, participants, and procedure for conducting presentation for identification 213
2.3.5. Recording the course and results of presentation for identification 228
2.4. Search 230
2.4.1. Constitutional and convention guarantees of inviolability of the home and private life during searches and inspections 230
2.4.2. Concept, cognitive (evidentiary) essence, tasks, and principles of search 240
2.4.3. Types of search 261
2.4.4. Motion for a search, procedure for its consideration, and ruling of the investigating judge authorizing a search 269
2.4.5. Procedure for conducting a search 284
2.4.6. Recording of a search 294
2.4.7. Grounds and procedure for legalization of an urgent search 300
2.5. Inspection 313
2.5.1. Concept, cognitive (evidentiary) essence, participants, and principles of inspection. Distinction between inspection and search 313
2.5.2. Grounds and procedure for conducting an inspection 320
2.5.3. Types of inspection 326
2.5.4. Recording the course and results of crime scene inspection 343
2.6. Examination of a person 346
2.6.1. Concept, cognitive essence, scope, principles, and types of examination 346
2.6.2. Grounds and procedure for conducting examination 359
2.6.3. Recording the course and results of examination 362
2.7. Investigative experiment 364
2.7.1. Concept, cognitive essence, procedural forms, and types of investigative experiment 364
2.7.2. Types of investigative experiment 372
2.7.3. Grounds, participants, conditions, and procedure for conducting an investigative experiment 376
2.7.4. Recording the course and results of the investigative experiment 388
2.8. Conduct of forensic examination 390
2.8.1. Concept and types of forensic examinations in criminal proceedings 390
2.8.2. Grounds for conducting an examination 400
2.8.3. Procedure for engaging a forensic expert 409
2.8.4. Performance of forensic expert research 428
2.9. Retrieval of data from technical devices and technical means with photo, film, or video recording functions 431
2.9.1. The Concept and Cognitive Essence of Retrieving Data from Technical Devices and Technical Means Equipped with Photo, Cinematographic, and Video Recording Functions 431
2.9.2 Retrieveing data from technical devices and technical means – 435

Chapter 3. COVERT INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTIONS 438
3.1. Concept and features of covert investigative (search) actions (CISA) 438
3.2. System and classification of covert investigative (search) actions 443
3.3. Procedural conditions for conducting covert investigative (search) actions. 446
3.4. Procedure for conducting CISA. 457
3.5. General characteristics of certain types of covert investigative (search) actions 461
3.5.1. Covert investigative (search) actions involving interference with private communication. 461
3.5.2. Other types of covert investigative (search) actions 475

Chapter 4. NOTICE OF SUSPICION 497
4.1. Concept and significance of notice of suspicion 497
4.2. Grounds for notice of suspicion 500
4.3. Procedural form of serving notice of suspicion 502
4.4. Appeal against notice of suspicion 510
4.5. Amendment of notice of suspicion 512
4.6. Peculiarities of notice of suspicion to certain categories of persons 514

Chapter 5. SUSPENSION OF PRE-TRIAL INVESTIGATION 520
5.1. Essence, tasks, and significance of suspension of pre-trial investigation 520
5.2. Grounds for suspension of pre-trial investigation 527
5.3. Conditions and procedure for suspension of pre-trial investigation 548
5.4. Activities of the investigator (inquirer, NABU detective, BEB detective) in suspended pre-trial investigation 556
5.5. Resumption of pre-trial investigation 560

Chapter 6. COMPLETION OF PRE-TRIAL INVESTIGATION 564
6.1. Concept, essence, and forms of completion of pre-trial investigation 565
6.2. Completion of pre-trial investigation by issuing a ruling to close criminal proceedings 579
6.3. Application to the court for exemption from criminal liability and for closure of criminal proceedings when the perpetrator has not been identified due to expiration of limitation periods 597
6.3.1. Application to the court for exemption from criminal liability 597
6.3.2. Application by the prosecutor to the court for closure of criminal proceedings when the perpetrator has not been identified due to expiration of limitation periods. 614
6.4. Disclosure of materials to the other party 618
6.4.1. Conditions under which pre-trial investigation may be considered completed by drafting an indictment or a motion for compulsory medical or educational measures 618
6.4.2. Procedural significance of granting access to pre-trial investigation materials 622

6.4.3. Familiarization of the suspect and defense counsel with criminal case materials 623
6.4.4. Familiarization of the prosecutor with defense materials 646
6.4.5. Familiarization of the victim, civil claimant, civil defendant, and their representatives with criminal case materials 650
6.4.6. Procedural rights of participants during familiarization with criminal case materials 652
6.4.7. Procedural formalization of granting access to criminal case materials 656
6.5. Completion of pre-trial investigation by submitting an indictment to court 659
6.6. Completion of pre-trial investigation by submitting a motion for compulsory medical or educational measures 667

Chapter 7. SPECIAL PROCEDURES OF PRE-TRIAL INVESTIGATION 675
7.1. Pre-trial investigation of criminal misdemeanors 675
7.1.1. Peculiarities of commencement and time limits of inquiry 675
7.1.2. Peculiarities of detention and notice of suspicion in misdemeanor proceedings 678
7.1.3. Peculiarities of proof in misdemeanor proceedings 685
7.1.4. Peculiarities of completion of inquiry 692
7.2. Special pre-trial investigation of criminal offenses 699
7.2.1. General provisions of special pre-trial investigation 699
7.2.2. Procedure for conducting special pre-trial investigation 712

Chapter 8. APPEALS AGAINST DECISIONS, ACTIONS, OR OMISSIONS DURING PRE-TRIAL INVESTIGATION 718
8.1. Appeals against decisions, actions, or omissions of the investigator, inquirer, or prosecutor 718
8.1.1. Decisions, actions, or omissions of an investigator, inquirer, or prosecutor that may be challenged during pre-trial investigation, and the right to appeal 718
8.1.2. Procedure for filing a complaint 727
8.1.3. Procedure for considering a complaint 730
8.2. Appeals against failure to comply with reasonable time limits 734
8.3. Appeals against rulings of the investigating judge during pre-trial investigation 736
8.4. Appeals by the investigator or inquirer against decisions, actions, or omissions of the prosecutor 741

Chapter 9. JURISDICTION AND PREPARATORY PROCEEDINGS 745
9.1. Concept and significance of jurisdiction of criminal proceedings 745
9.2. Types of jurisdiction 749
9.3. Transfer of criminal proceedings from one court to another 763
9.4. Essence, tasks, and significance of the preparatory proceedings stage 774

9.5. Time limits and procedure for preparatory court hearing....781
9.6. Issues clarified at the preparatory court hearing....789
9.7. Decisions based on the results of the preparatory court hearing....794
9.8. Criminal case materials and procedure for familiarization....810

Chapter 10. TRIAL OF CRIMINAL PROCEEDINGS AND ITS GENERAL PROVISIONS....812
10.1. Essence, tasks, and significance of trial in criminal proceedings....812
10.2. Concept and significance of general provisions of trial in criminal proceedings....819
10.3. System and classification of general provisions of trial in criminal proceedings....825
10.3.1. Time limits, form, and place of trial....832
10.3.2. Presiding judge....837
10.3.3. Limits of trial....848
10.3.4. Immutability of the composition of the court....862
10.3.5. Continuity of trial....868
10.3.6. Consequences of failure of participants to appear....876
10.3.7. Right to be present in the courtroom. Procedural form of court hearing....883
10.3.8 Application of measures to ensure criminal proceedings and conduct of investigative actions during trial....884
10.3.9. Conduct of procedural actions by videoconference during trial....892
10.3.10. Joinder and severance of criminal case materials....903
10.3.11. Suspension of trial....912

Chapter 11. PROCEDURE FOR TRIAL OF CRIMINAL PROCEEDINGS....923
11.1. Structure of trial in criminal proceedings....923
11.2. Preparatory stage of trial and its tasks....925
11.3. Concept, significance, and structure of establishing circumstances and verifying them by evidence....931
11.3.1. Actions related to the commencement of establishing circumstances and verifying them by evidence....936
11.3.2. Examination of evidence during trial....948
11.3.3. Completion of establishing circumstances and verification by evidence....998
11.4. Closing arguments....1002
11.5. Final statement of the accused....1009

Chapter 12. DECISIONS OF THE COURT OF FIRST INSTANCE AND THE INVESTIGATING JUDGE....1014
12.1. Concept, significance, and types of decisions of the court of first instance....1014
12.2. Legal characteristics of court decisions....1019
12.3. Types of court judgements and grounds for their adoption....1028

12.4. Structural features of court rulings. Content of a court ruling. 1032
12.5. Procedure for rendering court decisions. Secrecy of judicial deliberation 1035
12.6. Issues resolved by the court when rendering a verdict and the procedure for their resolution 1040
12.7. Pronouncement of court decision 1042
12.8. Correction of clerical errors and obvious arithmetic mistakes. Clarification of court decisions 1045
12.9. Peculiarities of the ruling of the investigating judge as a type of court decision 1050

Chapter 13. SPECIAL PROCEDURES IN THE COURT OF FIRST INSTANCE 1055
13.1. Court proceedings regarding criminal misdemeanors 1055
13.2. Court proceedings based on agreements 1063
13.2.1. Types of agreements in criminal proceedings 1064
13.2.2. Reconciliation agreement 1065
13.2.3. Guilty plea agreement 1072
13.2.4. Agreement on the application of criminal law measures to a legal entity under a special procedure 1087
13.3. Proceedings at the jury trial 1089
13.3.1. Formation of a jury. Removal and replacement of jurors 1089
13.3.2. Procedural status of a juror. Peculiarities of jury trial procedure 1102
13.4. Special court proceedings (in absentia) 1110

Chapter 14. APPELLATE PROCEEDINGS 1124
14.1. Theoretical foundations of appeal and review of court decisions 1124
14.2. Right to appeal court decisions in international human rights instruments and case law of international courts recognized by Ukraine 1128
14.3. Concept, tasks, significance, and procedural features of appellate proceedings. Models, types, and structure 1133
14.4. Court decisions subject to appeal 1138
14.5. Subjects entitled to appeal 1161
14.6. Time limits for appellate review and the courts competent to examine court decisions on appeal 1185
14.7. Filing an appeal and its review by the reporting judge 1189
14.8. Supplement, amendment, and withdrawal of an appeal 1198
14.9. Preparation for appellate review 1204
14.10. Procedure for appellate review 1207
14.11. Powers of the appellate court 1219
14.11.1. Scope and limits of appellate review 1220
14.11.2. Prohibition of worsening the position of the accused by the appellate court 1229
14.11.3. Consequences of appellate review 1236

14.11.4. Instructions of the appellate court 1251
14.12. Grounds for amendment or reversal of court decisions 1255
4.12.1 Concept, features, and significance of such grounds 1255
14.12.2. Models of legal regulation, the system and classification of grounds for amendment or reversal of court decisions in appellate proceedings 1257
14.12.3. Incompleteness of trial 1260
14.12.4. Inconsistency of the first instance court's findings with the factual circumstances of the criminal proceedings 1266
14.12.5. Substantial violation of criminal procedural law 1271
14.12.6. Incorrect application of the law of Ukraine on criminal liability 1276
14.12.7. Disproportionality of the court-imposed sentence to the gravity of the offense and the personality of the accused 1279
14.13. Decisions of the appellate court 1283

Chapter 15. CASSATION PROCEEDINGS 1289
15.1. Concept, tasks, significance, and procedural features of cassation proceedings. Its models, types and structure 1289
15.2. Court decisions subject to cassation 1293
15.3. Subjects entitled to cassation appeal 1297
15.4. Time limits and competent cassation court. Filing and review of cassation appeal 1299
15.5. Preparation for cassation review 1300
15.6. Cassation review procedure. Referral to a higher chamber of the Supreme Court 1304
15.7. Powers of the cassation court 1310
15.7.1. Scope and limits of cassation review 1310
15.7.2. Prohibition of worsening the position of the convicted or acquitted person 1315
15.7.3. Consequences of cassation review 1318
15.7.4. Instructions of the cassation court 1319
15.8. Decisions of the cassation court 1321

Chapter 16. PROCEEDINGS BASED ON NEWLY DISCOVERED OR EXCEPTIONAL CIRCUMSTANCES 1323
16.1. European standards of legal regulation and models of proceedings in cases of newly discovered or exceptional circumstances in criminal justice 1323
16.2. Concept, tasks, significance, and structure of proceedings in cases of newly discovered or exceptional circumstances 1327
16.3. Procedural features of proceedings in cases of newly discovered or exceptional circumstances 1330
16.4. Concept and characteristics of newly discovered and exceptional circumstances in criminal proceedings 1337

16.5. System of newly discovered and exceptional circumstances in criminal proceedings 1340
16.6. Procedure for proceedings in cases of newly discovered or exceptional circumstances in criminal law 1354

Chapter 17. PROCEEDINGS FOR THE ENFORCEMENT OF COURT DECISIONS 1371
17.1. Essence, tasks, and significance of the enforcement stage in criminal proceedings 1371
17.2. Entry of court decisions into legal force and procedure for their enforcement 1377
17.3. Issues resolved by the court during enforcement of a verdict 1391
17.4. Issues resolved by the court after enforcement of a verdict 1399
17.5. Grounds and jurisdiction for resolving issues related to enforcement of court 1402
17.6. Procedure for court consideration and resolution of issues related to enforcement of court decisions 1405

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

абз. – абзац
АРК – Автономна Республіка Крим
АРМА – Агентство з розшуку та менеджменту активів
АСДС – автоматизована система документообігу суду
БЕБ – Бюро економічної безпеки України
ВАКС – Вищий антикорупційний суд
ВККС – Вища кваліфікаційна комісія суддів України
ВП ВС – Велика Палата Верховного Суду
ВРП – Вища рада правосуддя
ВРУ – Верховна Рада України
ВС – Верховний Суд
ВССУ – Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
ВСУ – Верховний Суд України
ГПК – Господарський процесуальний кодекс України
ГПУ – Генеральна прокуратура України
ГУНП – Головне управління національної поліції
ДБР – Державне бюро розслідувань
ДСА – Державна судова адміністрація України
ДСЕУ – державна судово-експертна установа
ЄДРСР – Єдиний державний реєстр судових рішень
ЄКПЛ – Європейська конвенція з прав людини
ЄО – Єдиний облік
ЄРДР – Єдиний реєстр досудових розслідувань
ЄСІКС – Єдина судова інформаційно-комунікаційна система
ЄСІТС – Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система
ЄСПЛ – Європейський суд з прав людини
ЗМІ – засоби масової інформації
ЗУ – Закон України
КАС – Кодекс адміністративного судочинства України
КВК – Кримінально-виконавчий кодекс України

КЗПЛ – Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод
КК – Кримінальний кодекс України
ККС ВС – Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду
КМУ – Кабінет Міністрів України
КПК – Кримінальний процесуальний кодекс України
КПК 1960 року – Кримінально-процесуальний кодекс України 1960 року
КСУ – Конституційний Суд України
КУ – Конституція України
КУпАП – Кодекс України про адміністративні правопорушення
лат. – з латинської мови
МВС – Міністерство внутрішніх справ України
НАБУ – Національне антикорупційне бюро України
НАЗК – Національне агентство з питань запобігання корупції
НДЕКЦ – науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
НП – Національна поліція України
НПА – нормативно-правовий акт
НСРД – негласні слідчі (розшукові) дії
ОГП – Офіс Генерального прокурора
ООН – Організація Об'єднаних Націй
ОП ККС – Об'єднана палата Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду
ОРД – оперативно-розшукова діяльність
ОРЗ – оперативно-розшукові заходи
п. – пункт
ПЗВХ – примусові заходи виховного характеру
ПЗМХ – примусові заходи медичного характеру
пп. – підпункт
САП – Спеціалізована антикорупційна прокуратура
СБУ – Служба безпеки України
СЕ – судова експертиза
СІЗО – слідчий ізолятор
ст. – стаття
СРД – слідчі (розшукові) дії
ТЦК та СП – територіальний центр комплектування та соціальної підтримки
ФРН – Федеративна Республіка Німеччина
ЦК – Цивільний кодекс України
ЦОВВ – центральні органи виконавчої влади
ЦПК – Цивільний процесуальний кодекс України
ч. – частина

ПЕРЕДМОВА

Перший том Академічного курсу кримінального процесу України в трьох частинах[1] – амбітного проєкту Львівської процесуальної школи – вийшов друком у 2021 р. Цей витвір кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка одержав позитивну оцінку від студентів, науковців та правозастосувачів. Цього ж року авторський колектив розпочав роботу над другим томом Академічного курсу. Однак повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України сповільнила процес підготовки чергової книги. Крім того, низка науково-педагогічних працівників кафедри, знаних в Україні учених-процесуалістів, змінила напрями своєї діяльності у правничій сфері, а деякі виїхали закордон. Своєю чергою, це позначилося на часі, необхідному для написання науково-практичної розвідки такого рівня. Водночас інтенсивна робота на кафедрі кримінального процесу і криміналістики в напрямі підготовки наукових кадрів забезпечила долучення до колективу авторів вихованців її аспірантури. Частково оновлений авторський колектив продовжив уже розпочату складну, копітку роботу над текстом другого тому Академічного курсу кримінального процесу України, результат якої шановний читач тримає у руках.

Порівняно з першою частиною перелік тем і обсяг другого тому курсу збільшилися. Це зумовлено тематикою Особливої частини кримінального процесу, якій він присвячений, – «Досудовому розслідуванню і судовому розгляду та вирішенню кримінальних справ», у межах якої традиційно розглядаються кримінальна процесуальна діяльність на її етапах, що містять ознаки стадій кримінального провадження, а також спрощені та ускладнені форми кримінальних процесуальних проваджень у межах стадій. Поряд з аналізом унормування, наводяться правові позиції судів вищого рівня та подаються доктринальні підходи з означених питань.

---

[1] Кримінальний процес України : Академічний курс : у 3 т. Т. 1: Загальна частина / [В. Т. Нор, Н. Р. Бобечко, М. В. Багрій та ін.] ; за ред. В. Т. Нора, Бобечка Н. Р. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 912 с.

При написанні другого тому Академічного курсу, його автори дотримувалися стандартів, започаткованих і реалізованих у першій частині. Насамперед, основні (визначальні) категорії кримінального процесуального права і доктрини кримінального процесу виділені жирним шрифтом, що акцентує увагу читача на них. Правові позиції судів, зокрема Касаційного кримінального суду Верховного Суду, Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України, тлумачення положень нормативно-правового регулювання, аналіз доктринальних підходів, власне бачення проблемних питань вказаної спрямованості автором – подано дрібним шрифтом. У такий спосіб читачеві дається вибір – охочий набути глибших знань – опрацює цей текст, натомість незаінтересований у цьому – омине його.

Другий том Академічного курсу відповідає стандартам підготовки правників першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти. Крім того, буде корисним викладачам юридичних закладів освіти, становитиме інтерес для правозастосувачів – суддів, прокурорів, слідчих, дізнавачів, адвокатів, а також усіх, хто цікавиться проблематикою кримінального провадження.

Авторський колектив адресує слова вдячності вельмишановним рецензентам цього видання: О. В. Капліній – докторці юридичних наук, професорці, академіку НАПрН України, завідувачці кафедри кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, О. О. Торбасу – доктору юридичних наук, професору, завідувачу кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія», М. Є. Шумилу – доктору юридичних наук, професору, члену-кореспонденту НАПрН України, професору кафедри кримінального процесу та криміналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Завершуючи передмову, автори вважають обов'язком подякувати усім, хто висловить свої зауваження, пропозиції та побажання, спрямовані на покращення цього видання, які просимо надсилати на електронну пошту кафедри: kruminalproces@gmail.com.

FOREWORD

In 2021 the first volume of 'Criminal Procedure of Ukraine: Academic course' in three parts was published - an ambitious project undertaken by the Lviv School of Procedural Law. This work, prepared by the Department of Criminal Procedure and Criminalistics of Ivan Franko National University of Lviv received positive feedback from students, scholars and law enforcement professionals. In the same year, the authors began work on the second volume of the Academic course. However, the full-scale armed aggression of the russian federation against Ukraine slowed the preparation of the subsequent volume. In addition, several members of the academic staff - well-known Ukrainian scholars in criminal procedure - shifted their professional focus within the legal field, and some went abroad. This, in turn, affected the time required to prepare a scholarly work of this scope and complexity. Meanwhile, the intensive work of the Department of Criminal Procedure and Criminalistics in training academic personnel ensured the involvement of graduates of its postgraduate program in the team of authors. The partially renewed author group continued the complex and painstaking work on the text of the second volume of 'Criminal Procedure of Ukraine: Academic course', the result of which is now presented to the reader.

Compared to the first part, both the range of topics and the size of the second volume of the Course, have increased. This is due to the subject matter of the Special Part of criminal procedure to which it is devoted - 'Pre-trial investigation and trial, and adjudication of criminal cases'. Within this framework, criminal procedural activities at stages that constitute distinct phases of criminal proceedings, are examined, as well as both simplified and more complex forms of criminal procedural proceedings within those stages. Along with an analysis of statutory regulation, the book presents legal positions of higher courts and doctrinal approaches to the issues addressed.

In preparing the second volume of the Academic course, its authors adhered to the standards, established and implemented in the first volume. Above all, the main (defining) categories of the criminal procedural law and doctrine of the criminal procedure are highlighted in bold to draw the reader's attention. The legal positions of courts - particularly the Criminal Cassation Court of the Supreme Court,

the European Court of Human Rights, and the Constitutional Court of Ukraine - interpretations of regulatory provisions, analyses of doctrinal approaches, and the author's own views on the issues under consideration are presented in smaller font. This structure allows readers to engage with the material at different levels of depth.

The second volume of the Academic course meets the standards for training legal specialists at the first (Bachelor's), second (Master's) and third (educational and reasearch) levels of higher education. Besides, it will be useful for instructors at law educational institutions, and of interest to law enforcement practitioners - judges, prosecutors, investigators, inquirers, and defense attorneys - as well as to anyone interested in issues of criminal proceedings.

The team of authors expresses its gratitude to the esteemed reviewers of this publication: O.V. Kaplina, Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Head of the Department of Criminal Procedure at Yaroslav Mudryi National Law University; O.O. Torbas, Doctor of Law, Professor, Head of the Department of Criminal Procedure at the National University 'Odesa Law Academy', and M.Ye. Shumylo, Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Professor of the Department of Criminal Procedure and Criminalistics at Taras Shevchenko National University of Kyiv.

To conclude the foreword, the authors would like to express their sincere gratitude to those who will provide comments, proposals, and recommendations aimed at improving this publication, which we kindly ask to be sent to the Department's email address: kruminalproces@gmail.com.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

БАГРІЙ Микола Васильович,
БОБЕЧКО Назар Ростиславович,
БОЙКО Володимир Петрович
та інші

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ

Академічний курс

У 3 томах

Т. 2. Особлива частина

За редакцією академіка НАПрН України,
доктора юридичних наук, професора В. Т. Нора
та доктора юридичних наук, професора Н. Р. Бобечка

Редактори *Юлія Глиняна, Руслана Спринь*
Комп'ютерне верстання *Любові Семенович*
Обкладинка *Маргарити Білобринь*

Формат 70×100/$_{16}$ Ум. друк. арк. 113,84.
Наклад 500 прим. Зам. №

Львівський національний університет імені Івана Франка.
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000.

СВІДОЦТВО
про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції.
Серія ДК №3059 від 13.12.2007 р.

Кримінальний процес України = Criminal Procedure of Ukraine: Академічний курс: у 3 т. Т. 2: Особлива частина / [М. В. Багрій, Н. Р. Бобечко, В. П. Бойко та ін.] ; за ред. акад. НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. В. Т. Нора, д-ра юрид. наук, проф. Н. Р. Бобечка. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2026. – 1412 с.

К 84

ISBN 978-617-10-0663-8 (Загальний)

ISBN 978-617-10-0995-0

Академічний курс підготовлений колективом кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка відповідно до програми курсу «Кримінальний процес України». У ньому з огляду на новітні доктринальні підходи та правозастосовну практику викладені положення щодо загальних положень досудового розслідування, гласних і негласних слідчих (розшукових) дій, повідомлення про підозру, зупинення і закінчення досудового розслідування, його особливих порядків, оскарження рішень, дій та бездіяльності слідчого і прокурора, підготовчого провадження, загальних положень і порядку судового розгляду, рішень слідчого судді та суду першої інстанції, особливих порядків провадження в суді першої інстанції, апеляційного, касаційного проваджень, провадження за нововиявленими або виключними обставинами, а також виконання судових рішень.

З урахуванням законодавства, кримінальної процесуальної доктрини і правозастосовної практики станом на 1 лютого 2026 року.

Для студентів, слухачів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів та викладачів юридичних закладів освіти, може бути корисним для адвокатів, дізнавачів, слідчих, прокурорів, суддів, а також для усіх, хто цікавиться проблематикою кримінального процесуального права України та науки про нього.

УДК 343.1(477)(075.8)